

LIPOWY (16) ai

o jasne.

sg m N lipowy (3). ◇ G lipow(e)go (1). ◇ D lipow(e)mu (1). ◇ A lipowy (1), lipow(e)go (1). ◇ [f A lipową.] ◇ n G lipow(e)go (1). ◇ L lipowym (1). ◇ m a. n G lipowégo (3); -égo (2), -(e)go (1). ◇ pl G lipowych (1). ◇ A subst lipow(e) (2). ◇ sg n N a. pl N subst lipow(e) (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII(XVIII) – XVIII w.

Przymiotnik od „lipa” ‘drzewo’; *tiliaceus* Mącz, *Calep*, Cn; *tiliagineus* Cn (16) : *Tiliaceus*, Lipowy Mącz 455d; *Calep* 1069a.

a. *Będący częścią lipy* (3) : Wezmi śnop niemały łypowych latorośli/ á wwarz ie *FalZioł* V 92.

Wyrażenie: »lipowy(-e) kwiat (a. kwiecie)« (1): wodki z lipowego kwiecia. 6. łotow. *FalZioł* II 12b, V 62.

b. *Pochodzący od lipy* (1) : á ftól w cién lipowy/ Gdzie gośpodárskiéy głowy Od gorącego látá Bróni liśt *KochPieś* 40.

c. *Złożony z lip* (1) : lás lipowy przeciwko [zwierzyńca]: táńże zaráz pásieká. *GostGospPon* 170.

d. *Zrobiony, uzyskany z drewna lipowego* (9) : Też lipowe węgle z mydłem á z oczzem [!] ciepło/ iefł vżyteczne lekarśtvo na vraz. *FalZioł* V 89v, III 30b; á potym thákowá máściá nátrzy/ nátlukfzy lipowégo węgla z fádłem ftárym. *SienLek* 172, 149v; DRabow kilo tyfięcy/ niechby mieli niecki/ Hrubé/ mocne/ Lipowe/ iśc s nimi w przyćieczki *BielSat* Nv [idem] *BielSjem* 37; *RejZwierz* 105.

W charakterystycznych połączeniach: *lipowe(-a) łózko*, *niecka* (2), *węgle* (4).

Wyrażenia: »bałwan lipowy« = *posąg wyrzeźbiony z drewna lipowego, będący wyobrażeniem bóstwa* (1): że sie będą klániác onemu śprofnemu bałwánowi/ á śnadźby sie máło nie lepiej/ by tho nie z grzechem było/ owemu lipowemu nadobnie pozłóciřtemu vkłonić. *RejZwierz* 70.

»Jezus lipowy« = *posąg Jezusa wyrzeźbiony z drewna lipowego* (1): Dzyeń Bożego wřtąpiania kto Iezufa lipowego powrozem iáko złodzieiá do niebá wciągnie/ [...] tho wielkie odpufy á przyřługi łobie ku Pánu Bogu otrzyma. *RejPos* 225v.

[»lipowa męka« = *krzyż wyrzeźbiony z drewna lipowego*: A mnich on przerwał mu rzecz/ wyrwawřzy Krucifix abo řtrugáłkę zřekawá/ ktorá lipowá mękę palcem vkázuiąc/ vpominał onego męża dobrego/ áby fię niełękał *BazHist* 28v.]

KN, ZZa